

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési pénzek és reklamációk
BALKANYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felelős szerkesztő: Dr. CZIFRAK JÁNOS.

Kiadó:
A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztésig közlemények lap szerkesztőségébe küldendők.
Hirdetési díj: 3 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyitási peti sora 50 fill.

A V. M. K. E. választmányi ülése. A vend naptár ügy.

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület választmányja 12-én ülést tartott, melyen a választmányának csak kevés tagja jelent meg. Ezen ülésről ezuttal az elnökség maga számolt be, mert az arról felvett jegyzőkönyv hiteles másolatát küldötte be, amelyet az alábbiakban szótól szóra a következőkben adunk közre.

Jegyzőkönyv.

Felvetélt Muraszombath 1909. febr. hó 12-én a vendvidéki magyarországi közművelődési egyesület választmányi üléséről.

Jelen vannak Pósfay Pongrácz elnöke alatt Rusa Ferencz titkár, Takáts R. István elnök, Kováts István év. helykés, dr. Geiger Vilmos, Schnell János, dr. Ritscher Samu, Milohoriz Jenő és Csizsár János választmányi tagok.

Elnök az ülést megnyitván, miután a megjelent tagokat üdvözölte és a jegyzőkönyv hitelesítésére Kováts István és Schnell János tagokat felkérte volna, a tárgyszóhozra kitűzött ügyeket becsatolta tárgyalás alá.

I. Elnök bejelenti, hogy a december hó 30-iki határozat 4-ik pontja alapján Barkócz, Korong, Muraszentes, Csendlak, Murabalmos, Köhida, Vashidégkut, Görghegy, Határfalva, Puzosta, Sergháza, Hegyszoros, Vízleánya, Kuzma és a felsőendvai iskolák tanított az azon tanucsoz összeírása és bejelentésére felkérte, akik az iskolai szünetekben egyesületünk támogatása mellett a magyar nyelv gyakorlást elsajátítása végett a magyar vidékre elmenni hajlandók.

A választmány ezen intézkedést tudomásul veszi és a további eljárásról, a költségek utalványozásával az elnököt bízta meg.

2. Kováts István és Takáts István választmányi tagok a múlt ülés 3. pontjában foglalt megbízatásnak megfelelően, bejelentik, hogy megállapították azon magyar szövegű nyilvános és hazafias könyvek és füzetek, amelyek a vármegye magyar nyelvi bizottságának f. évi vizsgálata alkalmával a magyar nyelvben vizsgálatot tanúsító tanucsozok között egyesületünk részéről kiosztandók lesznek.

A választmány a bizottság javaslatát egyhangúlag elfogadja és elhatározza, hogy 500 korona erejű a következő könyveket fogja az elnök útján kiosztatni:

1. Rom. kath. imakönyvek.
2. Stampay-fele énekkönyv.
3. Gyuratz-fele felkézvény.
4. Magyaróvári énekeny.
5. Világi füzetek.
6. Iparosok füzetét.
7. „Jezusom örömmé” című rk. könyvet Varga Domjánról.

3. Pósfay Pongrácz elnök előterjeszti, hogy az 1908. december 30-iki választmányi határozat 5. pontjában nyert megbízás folytán a szombathelyi egyházmegye által kiadott „Kalendár” és a Szentgotthárdon Wellisch által kiadott „Dober Pajdás” című vend kalendárium 1909. évi naptárait Kolozsvári Ferencz választmányi tag által átvizsgáltatván, tapasztaltatott, hogy:

1. a Szentgotthárdon megjelenő „Dober Pajdás” című naptár tartalma ellen észrevétel nem forog fenn, azaz az itteni vend nyelvnek megfelelően van szerkesztve;

2. a szombathelyi egyházmegye által kiadott naptár hazafissággal ellenkező közleményeket nem tartalmaz, ezen naptárban vannak ugyan az itteni magyaros vend kiejtéshez mindenben nem alkalmazkodó szavak, általánosságban azonban ezen naptár is érthető módon van szerkesztve és csak azon körülmény vonatkozó kifogás alá, hogy a naptárban a vásári jegyzékben és a 71-73. lapon az 1885. év előtti alkalmazásban volt vend helységnevek használatának, emel fogva indítványozza, miszerint a választmány mondja ki, hogy:

a lapoknak ezen tennélállással és a választmány határozatával is ellenkező, a szombathelyi egyházmegyei naptár elleni „panszláv” stb. támadó kifakadásait nem osztja és csak azon óhajátának ad kifejezést, hogy a vend naptárnak a nyilvános rész mellett magyar írásmód szerint hazafias irányban és magyar helynevek alkalmazásával szerkesztessenek.

A választmány elnök indítványát egyhangú határozattal elfogadja és ennek a lapokban való közzétételével, valamint az iránt is az elnököt bízta meg, hogy illetékes helyen a vend naptárnak hazafias irányban való szerkesztése érdekében közbenjárjon.

Egyben fenntartja azon szándékát, hogy a megfelelő anyagi hozzájárulások biztosítása esetén magyar szövegű nyilvános és hazafias naptárakat bocsát közre.

Egyéb tárgy vagy indítvány nem lévén, elnök az ülést bezárta.

A jegyzőkönyv felolvasottat s helyben hagyva aláíratott.

Kmf.

RUSA FERENCZ s. k. PÓSFAY PONGRÁC s. k.
titkár, elnök.

Hitelesíti:

SCHNELL JÁNOS s. k. KOVÁTS ISTVÁN s. k.

A kivonat hitelesül:

PÓSFAY PONGRÁC,
elnök.

*

Tekintettel a tekintendőkre és arra, hogy azt a bizonyos társadalmi békét még áldozatok árán is fenn kell tartani, dacára annak, hogy a V. M. K. E. ezen visszavonulása nincsen kedvem szerint, még sem tettem volna semmiféle megjegyzést a gyűlési határozatra, ha annak egy kitétele erre nem kenyseritene.

A fenti jegyzőkönyv 3. pontjának 4-ik bekezdése így kezdődik:

„a lapoknak ezen tennélállással és a választmány határozatával is ellenkező stb. támadásait nem osztja... stb.”

Nem arra helyeztem a súlyt, hogy a választmány a lapok nézeteit osztja-e vagy sem, hanem azon ítűzköz meg, hogy a fentebbi jegyzőkönyv azt állítja, hogy ebben a naptár kérdésben elfoglalt álláspontom, amely lapom január 10-iki számában látott napvilágot, a választmányi határozatával ellenkezik.

Én nem felek a felelősségtől s ha valakiről valamit írok vagy mondok, annak consequentiáit mindig kész vagyok viselni, nem is akarom szavaim vagy tetteim valódi értelmét elfordítani de annak határozott kitételével, hogy abban a naptárban igenis vannak hazafiatlan részek — alább megmondom majd, hogy mit találok hazafiatlannak benne — kénytelen vagyok a jegyzőkönyvi deklarációval szemben kijelenteni, hogy tudósításon nem ellenkezett a választmány határozatával, abban nem az én egyéni véleményem, hanem a választmány nézete és álláspontja jutott kifejezésre.

Én az 1909. évi január 30-án tartott választmányi ülésen — a melyen sok idegen volt jelen — nem vehettem részt, mert ugyanaz nap és másnap választmány gróf Széchenyi kegyelmes urnál. Meg is feledkeztem a gyűlésről s csak 2-án este a Casinóban találkoztam az egyesület egyik vezérével, akivel e naptár ügyben többször tárgyaltam már s kérdeztem tőle, hogy mit határozott a választmány. Nevezett barátom — aki pedig az egyesület körül jól szokott informálva lenni — röviden elmondotta nekem a választmány határozatát, amely abban culminált, hogy az egyesület actiót indít a naptár ellen és pedig akként, hogy szerkesztet egy jó hazafias tartalmu naptárt katolikus és lutheránus szelleműt, de amelyet a magyar hazafiság fog áthitni. És egy bizottságot is választott, amely a kérdést bővebb tanulmánytárgyává fogja tenni.

Való igaz, hogy fenti barátom ezeket a szavakat: „panszláv”, „hazafiatlan írka írka” sem maga nem mondta sem az egyesület határozataképen nem említette, de édes Istenem ez már a stylus és nem a lényeg dolga. Ez már az újságró — hogy ugy mondjam — technikai munkája. Midőn ugy lesz tárgyalva egy kérdés ahogyan ez a naptár ügy kettőnk között tárgyalatott, röviden annak tartalmát, illetőleg olyan informatiókat kapok mint amelyeket kaptam, akkor mint egy pár ember csak a keserű kifakadás hangján és csak a támadás hangnemében irhatok azok ellen, akiket hazafiatlansággal most nem először vádoltak.

Én tehát — a nélkül, hogy mosakodni akarnék — ismételnem vagyok kénytelen kijelenteni, hogy nem irtam a választmány határozatával ellenkező, annal kevésbé, mert annak még a lehetősége is ki van zárva, hogy az az uri ember, aki engem infirmált, ne a tisztá valóságot mondotta volna.

Enyit tartottam szükségesnek erről elmondani, saját álláspontom tisztázása végett

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva

Mint hogy értékelten utánaolaltat is kínálak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást!

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Sirolin
Ettől az étvágyát és a testhely, megszűnteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

„Roche”
Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— koron.

Mivel pedig már benne vagyok a naptár ügyben és mert fennebb megígértém, lesznek hát meg egyházi megjegyzést fűzni az eddigiekhez, kijelentve, hogy amit elmondok tisztán a saját véleményem, és senkinek a felelőssége alá nem akarok és nem fogok bújni.

En amit írtam a naptárról, a saját észlelésem alapján — amelyhez nem kell vendül tudás — írtam, és azt fenntartom. Én ugyanis a saját magam megfigyelése folytán írtam azt, hogy a vend naptárban a helységnek vendül vannak, s fenntartom ma is abbéli állás pontomat, hogy ez hazafiatlan dolog.

Allítólag ez a naptár azért készül már éveik óta, és azért adja ezt ki az egyházak nyomda Szombathelyen, hogy ellensúlyozza azt a hatást amit a Szvéti Mohor kiadványai keltenek. Ez szép ellensúlyozás! Magyar törvény van, amely parancsolólag előírja, hogy Magyarországon csak egy fele helységnek van, a magyar. Egy magyar ellenes irányú nyomtatványt csak nem lehet úgy ellensúlyozni, hogy a magyar törvény által tiltott dolgokat írunk bele. Ebben van a hazafiatlanság! Mert azt nem tartom érdemnek, hogy a naptár szövegéből hiányozna a magyarság elleni lázító czikkek! Hisz akkor becuknák a szerkesztőket! Emméi jóval több prudentiával dolgoznak a naptár megcsinálói.

Elismerik, hogy a Szvéti Mohor naptár és annak többi kiadványa ellensúlyozásra szorult, sőt ezt vallják is. Legalább ez van hivatalosan mondva. Hát hol van abban a naptárban egy sor is, amely magyar irányú, magyar érzelmű! Mert a szláv eszmék ellensúlyozására fene mód kevés dolog az, hogy nem szidják a magyart, hogy nem buzdítanak a szláv eszmék befogadására! Ha valóban ellensúlyozni akarnának, akkor írának magyar történelmi vonatkozású, magyar tárgyú cikkeket, magyar szentekről, magyar kegyhelyekről. Szent István, Szent Imre és Szent László történelmi elég vallásos anyagot adnak. Buzdítanak egy kis haza szeretetre, ismertetőnek meg a néppel magyar kiválóságokat, férfiakat vagy intézményeket, szóval látna az ember, hogy a vallási tendencia mellett magyar érdeket is szolgálnak, amint ezt a Szent István társulat naptárai teszik.

De mindezekről egy szó sincsen a naptárban, ellenben vannak vend helységnek, amelyek mellett a magyar csak zárjelben van.

Nagyon kár volt tehát a V. M. K. E. nek ezt a fentebbi ártatlansági bizonyítványt kiadni erről a naptárról, amelyről maga a jegyzőkönyv is azt jegyzi meg óhaj képen, hogy *hazafias irányban szerkesztések*. Miért nem óhajlja a V. M. K. E. választmánya a „Muraszombat és Vidék”-ről, hogy hazafias szellemben legyen szerkesztve. Mert ezt merőben felesleges volna óhajtani!

Tudomásom szerint a V. M. K. E. ez időszertini elnöke Pósfay Pongrácz t. barátom, a béke kedvéért hathatósan közre működött abban, hogy a jegyzőkönyv ebben a formában született meg. Mikor békét akart, jól cselekedett, de kissé nagy árt adott azon csendességért, amelyből addig, amíg ez a naptár őszintén meg nem magyarosodik, úgy is csak vihar lesz megint. Pósfay egy emberöltő óta dolgozik a járás magyarosításán. Fiatlabb éveiben harezias kedvvel vezette azt a küzdelmet, amely a magyarosítás és liberalizmus jegyében folyt le. Nem hiszszük, hogy most deressed fej-

jel, megroppant volna benne az a nagy energia, amellyel a magyarság ügyéért síkra szállt. Ugy vesszük észre, csak látóvázott egy kissé és egy gyenge pillanattal használták fel arra, hogy ezt a teljes visszavonulást jelenléte békekenyvt világra hozza.

Tudjuk és megvagyunk győződve róla, hogy legvéresebb reményekkel eltelve várja az 1910. évi naptár, amelyről ő azt hiszi, hogy abból csak úgy csepegni fog a magyarság. Adja Isten, hogy reményei teljesedésbe menjenek. Ez esetben én leszek a legelső, aki Canossát fogok járni s fedetlen fővel közeledem a naptár szerkesztőiből bocsánatot kérni tőlük. Elmegegy hozzájuk s csekélységgem teljes elismerését fogom nekik nyilvánítani olyan tényükért, amit cselekedniük voltaképen kötelességük, mert mint magyar emberek, akik a magyar haza földjén és földjéül élnek, tartoznak magyarul érezni, gondolkodni, cselekedni és naptárt szerkeszteni. De én, dacára annak, hogy kötelességet teljesítenek csak, mégis elismeréssel adozom nekik, mert a multhoz képest haladást és javulást látok reménybeli állásfoglalásukban!

Ez azonban még mindig csak a jövő zenéje! En nem tudom meg fog-e jelenni ez a naptár magyar szellemben szerkesztve a jövő évre! Nem tudom hol keressen a garantiát. Nem tudom kik a szerkesztők, de tekintve vallásos irányát és azt, hogy az egyháznegyeli nyomdában adják ki, és mert a főtisztelendő Clerus érezte magát megtámadva, azt kell hinnem, hogy e tiszteletr méltó testület tagjai közül kerüli ki a szerkesztő. A vendvidéki lelkészdedő papsághoz pedig többen tagjai a *Szvéti Mohornak*, azon egyesületnek, amelynek hatását állítólag ellensúlyozandó szerkesztődik a szóban forgó naptár. A Szvéti Mohor 1909. évi „Koledár”-jának 134-ik lapján megvagyom írva, hogy Sákovic József, Osztvics József bellatinzi káplánok, dr. Ivanóczy Ferenc züssinai dekan, Lenarsich Mirkó ugyanottani káplán, dr. Rogács Ferenc a szombathelyi seminarium jelenlegi spirituális, Bednarik Rezső felsőlendvai plébános, Stercin Blasius nyug. kath. tanító, Kleki József szentesbetyeni plébános, Borovnyák József vashidgokuti plébános, P. Glassich Egyed a híressé lett vasvári barát tagjai ennek a slavofil egyesületnek. Reményem, hogy a naptár szerkesztői nem ezen urak közül valók!..

Mert aki a Szvéti Mohor tagja, az bizonyára nem akarja ennek hatását ellensúlyozni. Es amíg járásunk több lelkészét látatom a Szvéti Mohor tagjai között, addig a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek a járás kath. papságában egyetlen tagja sincsen. Istenben boldogult Gáspár Ferenc volt muraszombati plébános volt haláláig a tagja, Kereszturi Vincze felsőlendvői plébános ma is tagja, a többi kevés, aki tagja volt már ezelőtt 10 évvel kilépett. En azt a furcsaságot hallottam, hogy azért léptek ki akkoriban a papok, mert megtámadták őket és panslávizmust fogtak rájuk. Szerény nézetem szerint ezt a rágalmat megczafálandó, inkább a Szvéti Mohorhól kellett volna kilépni és nem a magyarosító egyesületből.

Amíg tehát a Vendvidéki kath. papság nemesak számban, de sulyban is tekintélyes része ma is tagja a Szvéti Mohornak, ami maga, az espressaegyeje, dr. Ivanóczy cz. kanonok nemesak saját személyében tag, de oly nevezetes tevékenységét fejt ki az egyesület érdekében, hogy fárajának 67 hiva tagja a

Szvéti Mohornak, addig kevés reményem van arra, hogy az 1910-ik évi naptár szellem megváltozzék a magyarság javára.

Dr. Czifrák Janos.

A Casino közgyűlése.

Rendkívüli önkérdeklődés mellett tartotta a Casino ez évi r. közgyűlést 18-án d. u. 5 órákor saját helyiségében. A tagok szokatlanul imponázás számban jelentek meg, aminek oka bizonyára a tárgysorozat több fontos pontja volt.

A közgyűlésen Pósfay Pongrácz elnök elnököl. A jegyzőkönyvet Döbrentey Antal titkár vezette. Előző megvitattam az ülést a Casino tagjai üdvözölte s jegyzőkönyv létesítőkül felkérte Szlepez János, Schweinhammer János és dr. Pinter Miklós tagokat.

A tárgysorozat első pontja elnöki előterjesztés volt, amelyből megtudjuk, hogy a Casinónak jelenleg 65 bel- és 31 kültagja van.

Ezután az új alapszabályok tárgyalására került a sor. A közgyűlés minden irta nélkül, csak némi stilyárs módosítással elfogadta a Pósfay Pongrácz elnök által készített alapszabályokat, s azokat korányhatóságú jóváhagyás czéljából felterjesztene rendelte. Ugyancsak elfogadta a közgyűlés a Hazaszabályokat és a könyvtárszabályokat is. A közgyűlés dr. Czifrák János indítványa közzétele szavazott az elnöknek az alapszabályok megszerkesztésért.

Az alapszabályok letárgyalása után, a közgyűlés az új helyiség berletére tert át, s östvástan azon berleti szerződés, amelyet a Casino választmánya Dolrai Jánossal kötött, a közgyűlés helységlet vette tudomásul a szerződést és jóváhagyta azt, mégis Aczell József indítványa felhívta a választmányt, hogy keressen módot arra, hogy Dolrai János a szerződésnek bekebelezését is megengedje.

Az új helyiségek berendezésének kérdésében a választmány határozata ellenére aként határozott a közgyűlés, hogy a Pósfay Pongrácz, dr. Czifrák János, dr. Geiger Vilmos és dr. Vratarits Iván tagokból álló bizottságnak felhatalmazást adott, hogy rendelkezésre álló tőke keretén belül szabadon vásárolhatnak. A választmány csak 4000 kor. erejűt adott felhatalmazást.

A penztári jelentés szerint, a Casino készpénz vagyonra 5937 kor. 88 fillert tesz ki. A felmentvényi Bodnár Andrást penztárosnak megadották. A jövő évi költségvetés megállapítása során kiderült, hogy a fokozottabb igényekkel szemben a Casino eddigi bevételét nem nyujtanak kello fedezet, miért is a tagjainak, 4 koronával leendő felmentése válik szükségessé. A közgyűlés ezt a csekély tagdíj emelést ellenvetés nélkül egyhanglag megszavazta.

Elhatározta a közgyűlés, hogy márczius 15-ét megünnepli s a rendezésre felkerettek dr. Czifrák János, dr. Skólec Mihály, Takács R. István.

Az indítványok során östvástanott a Muraszombati Dal- és Zeneegylet átirata, amelyben arra béri a Casinót, hogy új helyiségében is adjon neki helyet. Aczell József ellenzte a kérelmet teljesítéset, de a nagy többség az elnök és dr. Czifrák János által elfoglalt azon állásponton volt, hogy évtleg semmi akadály sincsen annak, hogy a Dal- és Zeneegylet a Casinóban helyet kapjon, a részletkérdések megvitatását pedig a választmányra bízta.

Következett a tisztújítás. Elnök nem esett választás alá. A többi tiszt állásokat egyhanglag a következőleg töltötték be: titkár Döbrentey Antal, háznyag Aczell József, könyvtáros dr. Schweiger Albert, helyettese dr. Krenner István, penztáros Bodnár Endre. Választmányi tagok: Arvai Bernát, Böles Béla, dr. Czifrák János, dr. Geiger Vilmos, Kovács István, dr. Vratarits Iván. Ezel a közgyűlés a haza és elnök életveséletét véget ért.

Közgyűlés után fel 8 órákor társas van vacserára gyűltek össze a Casino tagjai. A vacserán 50 lag vett részt. Az asztalfőn dr. Geiger Vilmos a lakoma ünnepi szónoka áll, mellette a Casino elnöke Pósfay Pongrácz. A pecsenye után felállott dr. Geiger Vilmos és egy eszmékben gazdag, rendkívüli ületes beszédet mondott, amelyet helyszüke miatt csak jövő számmunkban közzétehetik. A társaság hatalmasan megénezte a szónokot, aki után Pósfay Pongrácz emelkedett szólásra s megköszönte dr. Geigernek a szép beszédet a Casinó össztartása iránti polarát. A társaság a legkedélyesebb hangulatban sokáig együtt maradt.

HIREK.

— **A hajléktalan járásbiróság.** A muraszombati járás-biróságnak a perczben még néncsen biztosítva a jövőnd lakása. Két év múlva lejár a jelenlegi szerződés, s úgy vagyunk értesítve, hogy a háztulajdonos, id. Most Rezső nem adja tovább bérbe a kincstárnak. A háztulajdonos ezen határozott kijelentésének következménye az a felhávis, amelyet Sairy József vezető járás bíró kibocsátott, a melyben sok muraszombati ház és telek tulajdonost, még magát a községet is felhívja, hogy tegyenek ajánlatot a járás-biróság elhelyezését illetőleg. A járás bíró ur 14 napra határozott szab, s ezen idő alatt kéri nyilatkozatát a telek és háztulajdonosokat. Hogy a felhávisnak lesz-e és miő eredménye, ez igazán kíváncsian várjuk. A kincstár mint mindig, ezuttal is szűkkeblű. Garasoskodik. A polgároknak kegyetlenül kell fizetni az adót, és rengeteg illeketek, közterhet, de a kincstár az farkodik. Szinte nevétség számba megy, hogy pld. az ilyen bérleti szerződéseknél szigoruan megkövetelik, hogy a bérbeadó lerója a szerződés bélyegét, holott mindenütt a bérbe vevő szokta ezt tenni, de mert a kincstár nem fizet illeketek hát a másik felén vasalja be. A muraszombati háziurak igen jól teszik, ha a kincstárral is megfizet-tetik azt a rendes bért, amit más szegény embernek kell fizetnie, és nem engélnék különösen akkor, mikor a kincstár szerföltt nagy igényekkel lép fel és olyan lealadó szerződéseket szokott kötni. Az igazságügyi bevételekből, amit t. i. bélyegből beszéd a kincstár, azon valamennyi bíráját fényesen dotálhatná, s minden bíróságot valóságos palotában helyezhetné el. Hanem a kincstár nyérzékedik a polgárok pöreiből.

— **A bélyegminiszter** Titán Iván marahalomai áll. tanúit, a eszdakái anyakönyvi kerületbe helyettes anyakönyvezetővé nevezte ki.

— **Nagy idők élő tanu.** Az 1848—49-iki szabadságharcz katonái közül már csak négyen vannak életben járásunk területén. Ezek Fehér Mihály 83 éves Muraszombat, Guszár Ferenc 86 éves Gyánafal, Sági János 78 éves Battyánd és Bozsek Péter 77 éves Halmosfő.

— **Köszönetnyilvánítás.** A muraszombati lakaregépntár egy iskolai harmonium beszerzésére 40 koronát volt szives adományozni a marahalomai állami népiskolának, mely nemestülők adományra ezt uton fejezi ki halás köszönetet a gondnoksg nevében Titán Iván áll. tanító.

— **Az ipartestület mulatságának jövedelme.** A február 13-án tartott ipartestületi mulatság tiszta jövedelmének hova fordítása tárgyában a rendezőség azt a határozatot hozta, hogy amennyiben az ipartestületi ház 1 éven belül épülni kezd akkor a jövedelmet ezen ház céljaira adják. Ellenkező esetében a jövedelem egy alakuló Iparoskór céljaira fog adatni. A mulatságon felül-fizettek:

Dr. Ritscher Samu, dr. Sömen Lajos. Böles Béla 5—5 kor. Piko Sándor, dr. Skrlöcz Mihály, Gosztovány János 4—4 kor. dr. Vratáris Iván. Kúhár István, ifj. Kúhár József 3—3 kor. Döbrentei Antal, Horváth Lőrinc, Neumann Adolf, Braun Alajos, Pálfi István, Kúhár János, Kirubauer Samu, Meszarics István, Cascinovics Imre, Donossa József, Kemény Mór, Schwarz Zsidor, Megdöcsy Anália, Bekássy Ernő, dr. Geiger Vilmos, dr. Geiger Arthur, dr. Pinter Miklós, Balog János, Szép János, P. rkes Mihály, Hoffmann Maró, Hirschl Ferenc, urk Jozsef, Titán István, Rehn István, Rajbár Miklós, Balkányi Ernő, Kúhes István, Vezér József, 2—2 kor. Paucics Máté, Fliszár József vendégfő, Fliszár József asztalos, Fischer Lajos, Hartmann Ferenc, Csizsár Lajos, Luthar Szidónia, Reich Ignác, ifj. Gredar Antal, Bodnár András, Nemez János, Gregor István, Jonas János, Benkő Iván, Gergorics István, Lejko Ferenc, Knez István, Pollák Säu-

dor, Lainssek Ferenc, Faschinger Győző, dr. Brandien Sylvius, Pintarics István, Debelák Mátyás, Toth József, Mhr Lajos, Bratinacs János, Arvai László, Malacics Jozsef, Gombóc János, Molitorics Jenő, Novák János, Skerlák László. Gangli szemlésk. Barbarics János, Horváth Ferenc, Kocsyara Kálmán 1—1 kor. Noriesics János 60 fill. Cipott József 50 fill. Tudora Etelka, Donossa Alajos, Kúhár Károly 40—40 fill. Antauer Lajos 20 fillér.

Fogadják a nemes szívű adakozók a rendezőség köszönetét.

— **Érdekes könyv** jelent meg, címe: **Életünk és nemünk.** Irta: Aszlányi Dezső. A munka ciallapan azt hirdeti, hogy megoldotta az összes neml problémákat és ezek között az oly fontos és érdekes kérdést: a fiu vagy leány kérdést. A szerző alitása szerint az tisztán számadatok alapján teljes bizonyossággal előre meghatározható, hogy mikor születik az anyának fiu- vagy leány-gyermeke. A szerző óriási horderejűket tartja felfedezést, mert úgy veli, hogy az egész társadalom a jövőben ezeket az elveket alapján helyesen fogja a férfiak és nők egymáshoz való számára-nyát meghatározni. Ezenkívül még több érdekes tételt magyaráz a szerző, felmutat az összes szexuális vádoltakat, az öreg korunkban szerelome-nyulokat, stb. s minden állításánál bizonyítékokra hivatkozik. A szerző munkáját nem száraz tudománys hangon, hanem élvezhető érdekes modorban adja elő. A munka ára 5 korona, kapható minden könyvkereskedésben, vagy a pénz előzetes beküldése ellenében bérmentve küldi meg a „Modern Irodalom” kiadóhivatala, Budapest, VII., Rákóczi-ut 85.

— **A Háziorvos** című népszerű egészségügyi folyóiratnak legújabb, februári száma tartalmának gazdag változatosságánál és érdekességénél fogva szeles körökben a legnagyobb érdeklődés tárgyát kepezi. Nincsen benne semmi tulzas, mikor azt mondjuk, hogy „a Háziorvos” ezzel a számmal szinte önmagát multa felül. Érdekesebb közleme-nyei közül különösen kiemeljük Dr. Kovács Aladár-**nak**, a budapesti önkéntes menőegység-ilelet igazgató főorvosának. A jégből mentés technikája, Dr. Jassinger Károly szakorvosnak, az erlmesze-deséről, Dr. Hazslinsky Htgő székcsőfóvrosi m. kir. államrendőrségi orvosnak, A fehérfolyásról, Molnar M. Lajosnak. A borbélyműhelyek veszedel-méről, Frank József m. kir. állatorvosi főiskolai tñmrsegédnek. Anyatej és dajkatejéről, nemkülön-ben Dr. Kemény Igazcs es, és kir. törzszorvosnak. A gyermekek neml felvilágosítása című cikkkeit. A kurzusláról, valamint a tarzatovalban a mult számban megkezdett, Nemeskeve című cikkkek-**re** igen érdekes folytatást — továbbá a Beteg-**apólok** rovatában Vitesek Pál közleménye: a Kér-de-sék és feleletek rovata és a Különfelek-ben megjelenő apróságok különösen változatossa és érdekesítővé teszik a lapot. Különösen kívánjuk hangsúlyozni, hogy a kulturális és emberbaráti missiót teljesítő lap — melyet melegen ajánlunk a művelt magyar olvasó közönség figyelmébe — egyszersmind hazafias érületének is fényes tanu-jelét adja, mikor a Magyar fürdők és ásványvíz-**rova**tában a hazai fürdők és ásványvíz ismerte-téseit és propagálását is felvette programjába. Hazafias kötelességünk ezt a lapot támogatni, melynek különben is olyan csekély az előfizetési ára — egy évre 2 korona 40 fillér — hogy a legszegényebb anyagi viszonyok között élő család is megszerezheti. A Háziorvos szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VI., Andrássy-ut 27. sz, alatt van. Mutatványszámok szivesen küldenek.

A Divat.

— A Divat Újság-ból. —

Javában benne vagyunk a farsangban. A sok bál, estély, vendégnag egymást követi: mindenki mulat, szórakozik, mintha sohase is virradna ránk a hamvazó szerda és örökre eltűntek volna az élet egéről a felhők, melyek az idők változását jósolják. És talán azoknak van igazuk, a kik hirdetik, hogy „az ember csak egyszer él”... Mulasson hát a ki fiatal, a kinek ebben igaz gyönyörűség telik. Annál is inkább, mert regidőtől fogva mindig a farsang volt az, a mikor egymás-**r**ra találtak a fiatal szívek és sokszor volt a bálterem egy-egy emberpár jövendő boldogságának a megeremlője.

Hogy lakodalom is sok van így farsangkor, az is csak természetes, és a babona szerint, az a

házasság, a mely farsangkor kötöttet, vidám és deris lesz mindenkoron.

A Divat Újság mai száma erre gondolva, egypár nagyon szép menyasszonyi ruhát mutat be olvasónknak. Érdekes, hogy a mostani divat megszüntette a menyasszonyi ruhának a merevséget is és nemcsak a formában, a mi jelentékeny do-log, hanem az uszály hosszúságában is alkalmazkodik a divathoz. Minden légy szövedék, a milyen a kínai krepp, selyemkasmír, ripszelyem (epingle), liberti, selyemmarkizett stb. nagyon alkalmas arra, hogy kecsesebbé tüntesse fel a menyasszonyi ruhát amugy is meggyérő alakját. A menyasszonyi ruhának legszebb dísz a eszkpe, főleg, ha valódi és mintegy eszaladi értékekkel bír.

Valamikor az volt a szokás, hogy a menyasszonyt megfésültek az esküvőjére úgy, hogy azelőtt soha, aminek az volt az eredménye, hogy teljesen megváltozott az arcának jellege és ez nem mindig volt előnyöre. Ennek ellenében most a legegyszerűbben s legtermészetesebben tűzi fel. Az már, hogy az arcata eresztí-e, vagy kótálat felre tűzi, teljesen egyeni izdes és szabályt erre szabni nem lehet. Am az feltétlenül szép, ha hátul egészen az uszály hosszában lóg le a fityol.

Ma: számunkban van néhány csinos, fiatal leányunk való ruha, mely bérmlásra is alkalmas. A bérmlás komoly, lélekemelő szertartáshoz csak a minél ünnepélyesebb egyszerűség illik, a mi természetesen nem zárja ki azt, hogy azért a divatnak megfelelő is legyen. A kasmír, pamutbat-**iszt**, markizett és sevío, mind nagyon alkalmas erre a célra, melyhez még hozzávetjük a mult és a feher himzett batiztot.

Nagyon korai dolog lenne, ha már most akarnánk a jövendő tavaszi divatról beszélni, de annyit elárulhatunk már is, hogy a kabátos ruhá-nak nagy feltársa akad a princess ruhában. Párisban már az őszel is lehetett ilyen princess szabásu ruhát látni az utcán, mely leginkább bársonyból, posztóból és sevíoból készült. Természe-**ten** rövid és bár egyelőre még kissé szokatlan, de tagadhatatlanul csinos.

A Divat Újság olvasói minden divatidényi közeledekor elhalmoznak bennünket a kérdéssel: mi lesz a bluzzal? Egyelőre, a mikor utcán és szalóban a princess ruhát az elsősg, valami nagy tere a bluznak nincs és nem is lehet. De viszont annyira celszerű és kellemes visélet, hogy csak egykönnyen nem indul nekülözhetnénk. S hogy minél tovább megmaradhasson a divatja, megteremtették a mideres szoknyát, melyet aztan a bluzzal egészítenek ki, a mi utazásra is nagyon alkalmas és celszerű.

Bizonyos, hogy a jövendő divat is szép lesz, mint a hogy szép a mar most kialakult s eleinte olyan igaztónéknak tetszett divat. S hogy kialakult, az a mindinkább fiomult izlésnek a sikere. Hölgyeink ugyrében nem indul vakon a külföldi „remekek” után és most már nincs is egyeb a mi kívánatos lenne, csakhogy tegyenek le a nagy fenyűszérl és igyekezzenek az egyszerűséggel párosítani a jó izlést.

— **Divat Újság** minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való széküldéssel, két korona 20 fillér. Előfizetni legelőszérben a kiadóhiva-talra intézett postautalványon lehet. A Divat Újság kiadóhivatala Budapest, VIII., Rótt Szilárd-utca 4. sz. házában van.

Apró hirdetések.

A muraszombatjárasi gazdakör ez uton is értesíti a n. é. közönséget, hogy házipári tanfo-lvában készített különleges kosarfonó munkait u. m. ruha, posta, burgonya kosarakat, fonott szé-**ke**két, virág állványokat, gyümölcs tartókat stb. seprőket jutányos olcsó áron árusít.

Könyvtár órák. A muraszombati gazdakör könyvtára nyitva van naponta délelőtt 11—12 óráig a titkári hivatalban. — A Dunántúli Köz-művelődési Egylet könyvtára pedig vasárnap del-célő 11—12 óráig áll a közönség rendelkezésére az állami óvodában.

Szenát és erő takarmányt közvetít a gazda-kör, ha ez iránt megkeresik.

Lakás bérbeadás.

Felsőlendván, a templom mellett egy üzlethelyiség, hozzátartozó 2 szoba, pince, padlás és fás kamrából álló helyiség azonnal is bérbe adó. Értekezhetni Zsóks Józseffel Felsőlendván.

Fr. Kaiser-féle

Bregenz Vorarlber köhögés elleni **czukorkái**

kaphatók alulírott gyógyszerárban. — Ki ezen köhögés elleni czukorkákkal figyelemle nem veszi, velőket saját egészségé ellen. — Kaiser-féle „Mell-Caramella” czukorkák fenyővel, orvosiilag kipróbált és ajánlott szer a köhögés, hurut és gége rekedtség ellen.

5500 dbi kösönő bizonyítványokkal igazolja ezen szer hathatóságát. Ezen kitűnő gyógyszerárban czukorkáknak

csomagja **20 és 40 fillér.** adagja **80 fillér.** Kapható Muraszombathban **Bölcs Béla** gyógyszerárban.

Asztalos tanulónak

felvétetik egy jó hazból való fiu

Miholicz János asztalos mesternél Muraszombat.

! Nélkülözhetetlen utmutató !

Körjegyzői, ügyvédi, járásbíróági és magán hivataloknak, községi bíráknak, vendéglősök és magánosoknak nélkülözhetetlen utmutató

Muraszombatjárás községeknek névjegyzéke

Feltüntetve: a községek új elnevezése ABC rendben, távolság Muraszombattól oda és oda és vissza kilométerekben, a község melyik körjegyzőséghez tartozik és annak utolsó postája, lakosainak száma. A bírósági kiküldött és végrehajtó napi díja és utazási illetménye kilométerenkint.

Ára
10 fillér

Kapható: **Balkányi Ernő** könyv- és papírkereskedésében Muraszombat.

Ezelőtt ha valaki elrontotta a gyomrát, elcsesztette étvágyát vagy szárazszájában szenvedett s ebből kifolyólag gyomorégése, gyomorfájalma, vagy fejfájása támadt, vagy nagyon elhízott, kénytelen volt az unortó hó keveréket, pi litákat, teákat vagy keserűvizet használni, melyeket igen gyakran gyomra nem tűrt meg s azokat ki is bányta.

Most szükségtelen magát sajnárgatni, mert az

INDA-CUKORKA

ize a legkellemesebb, hatása pedig minden eddig létező hashajtó és gyomorjavító készítménnyel sokkal jobb. Nem csak felhőtök, de a gyomorok is igen szívesen beveszik s még eszesenöknök is adható. Ha éves előtt megesszik 1 vagy 2 darabka Inda-cukrot akkor bármily erős szárazkedése is van, azt göröcsök és erőküdesi fájdalmak előidézése nélkül 1 vagy 2 óra alatt megszünteti. Ha pedig éves után bevesz 1 darabka Inda-cukrot, akkor gyomra kitűnően fog emésztetni s étvágya hatalmasan fog gyarapodni és szélsőszerűsége sohasem lesz. Ha gyomorégést savanyú felhőzést érez, 1 darabka Inda-cukor azonnal megszünteti azt. Azok, kik túlságosan elhízottak és kareszubbak akarnak lenni, egy bizonyos ideig használják rendszeresen az Inda-cukorkát s rövid idő alatt tapasztalni fogják annak kitűnő hatását. Szóval az Inda-cukor a legjobb gyomorzsabályozó. Minthogy pedig egészen ártalmatlan és azokat megemésztve, vér alakjában a testbe juttatja, azért használjuk általában Inda-cukorkát s akkor gyomrunk mindig rendben lesz.

Kapható mindenütt!

Ára egy tekercsnek (10 drb) 40 fillér.

Készíti: sepsiszentgyörgyi Korona gyógyszerár és székelyföldi győgyter.

BALAZSOVICH SÁNDOR mékelt feldolgozó szakkolaborátúra, SEPSISZENTGYÖRGY. Középponti raktár: Budapest, VIII., József-utca 35—37.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

E R Ő

sósorszesz,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziserztől várni lehet.

Őre az egészségnök; fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, fájdalomszállító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrapóleszer.

Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 fillér, 40 fillér, 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétel vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS laboratórium, GYÖR.

Kapható mindenütt.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdmény.

A nagyméltóságú Földmívelésügyi Ministerium 60900/1896. számú szokványrendeletét szerint

válogatott első osztályú sima és gyökeres

Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis amerikai vadvesző, valamint ugyanily anyagokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkíválóbb bor és csomagefajta

gyökeres fás és zöldoltványok

ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyi vidéki Szőlőtelep kezelőse,

TAPOLCZA (a Balaton mellett).

Előzetések a kiadóhivatalba küldendők.

Ki szép akar lenni használaton Mintek-féle **Aranka-Crémét.**

Egy tégely ára 1 korona, nagyobb rózsza színben 2 korona, Aranka szappan 70 fillér, Aranka moszó víz 1 korona, Aranka hölgyor 1 korona, nagy 2 korona.

Kinek öszül a haja használaton Aranka haj
ifjítót 1 üveg utatással 2 korona.

Ki gyönyörű szőke haját akar

használaton Aranka hajszőkítőt 1 üveg 1 kor. nagy 2 kor. Kapható: **Muraszombath Bölc Béla** gyógyszerárban

ugy a **Mintek Géza** gyógyszerészeti laboratóriumában **Kecskemét.**

6 korona értékű rendelésnél ingyen csomagolás és szállítás.

Hirdetések a kiadóhivatal ozimére küldendők.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

patéka

egy régióknak bizonyított háziserz, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvényél, oszizál és meghűlések, befőzések, sőt képen használva**

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—50, K1.40 és K2.— és ügyszolván minden gyógyszerárban kapható. — Forgárter: **Török József** gyógyszerár, Budapest. **D. Richter** gyógyszerár az „Arany ereszlához”, Prágában, Elisabethstrasse 5. neu. Mindennapi széküldés.

Battyánda téglá.

A helyi érdekű vasutal összekötő iparvasut megnyitálával a

kitűnő nyers anyagu s jól égetett

fali-, kut- és cserép-tégla bármely vasuti állomásra olcsón szállítható.

A muraszombati állomáson külön raktár és rakodóhely.

Magántávbeszélő Battyándaal.

Bővebbet: **Ratkol Tivadarnal** Muraszombat.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA AZ ÁLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESULT MILLENNIUM

TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT. HÓLD
KESZLET SOK MILLIO
ÁRJEJGYZÉK INGVEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETEM NEM A MILLENNIUMTELEPEN-VETEM